

OBCHODNÍ SMLOUVA A ČESKO-NĚMECKÉ VZTAHY NA KONCI 19. STOLETÍ

Catherine Albrecht

Pět obchodních komor v českých zemích představuje pro nás výhodnou základnu při analýze konkurence i spolupráce mezi Čechy a Němci v hospodářských záležitostech. Po roce 1884 měly obchodní komory v Praze, Českých Budějovicích a Plzni převážně české zástupce, zatímco komory v Liberci a Chebu zůstaly v rukou Němců. Co se týče kontroly institucí, nacházeli se němečtí a čeští zástupci v ostrém nesouladu. Čeští Němci se chovali k doporučením, snažícím se o zavádění nových hospodářských institucí, jež by mohly být k prospěchu českému státnímu právu, s obezřelostí; Češi se stavěli na odpor proti všem změnám, které by mohly vést k administrativní samostatnosti pohraničních oblastí. Proto vyvolávaly události jako např. statuty z roku 1884 pro pražskou obchodní komoru, doporučení vzhledem k Rakousko-maďarské bance nebo návrhy na zařízení šesté komory pro východní Čechy rozhořčené debaty. Když se ale podařilo vyjmout hospodářská témata z jejich instituční souvislosti, mohlo oněch pět hospodářských komor nejednou i plodně spolupracovat na podporu společných politických směrnic. Témata jako zavedení zlaté měny v roce 1892, progresivní daň z příjmů nebo obchodní politika (obzvláště obchodní vztahy s Maďarskem) svedla dohromady vedoucí činitele obchodního světa – bez ohledu na národnost. Takové hospodářské záležitosti vyvolávaly často více rozepří uvnitř českého, resp. německého tábora než mezi oběma národnostními skupinami.